

de trei ori in sepiemana: Mercuria, inerla si Domineca, candu o cota fina, candu numai dijumetate, adica dupa momentul impregurilor.

Pretialu de prenumeratiune:

pentru Austria:	8 fl. v. a.
dijumetate de anu	4 " "
patraru	2 " "
pentru Romani si strainetate:	
anu intregu	16 fl. v. a.
dijumetate de anu	8 " "
patraru	4 " "

Invitare de prenumeratiune

„ALBINA“

pre anulu 1868.

etiuu de prenumeratiune pent. Austri'a
pre unu anu intregu 8 fl. v. a.
" 1/2 de anu 4 fl. v. a.
" 1/4 " 2 fl. v. a.
pentru Romani si strainetate
pre unu anu intregu 16 fl. v. a.
" 1/2 de anu 8 fl. v. a.
" 1/4 " 4 fl. v. a.

Dd. prenumeranti sunt rogati a in-
nn curat u numele si conumele, locuin-
a si post'a din urma. Banii se se adre-
ze redactiunei in Viena, Josefstadt,
ange Gasse nr. 43.

Viena 27 dec. 1867./8 jan. 1868.

Anevoia se petrece veri o fapta, fie
ma fie rea, care se nu-si gasesc lau-
torii sei, din cauza ca si omenii au di-
ature si judeca in desclinite mo-
acstu punctu de vedere, n'a-
miram daca si dualismulu
strainetate nisce dilaristi
vauseleloru. In adeveru
prime ale Europei cari
mene judecata pripita si
u tote acestea dualistele
niemtio-unguresci facu
rile acelora, si provoca-
iuni la parerea lui „Bund“

este la intrecu diurna-
„Revist'a aloru d'oue lu-
ia laude desfrenate si im-
a de conosciuntia, nu mai tienu
aci de adeverulu celu mai apri-
constatatu in fat'a Europei la mai
multe ocasiuni. Acestu organu, in nepre-
sepeera si necunoscintia sa, afirma ca
austri'a ajunse la starea constitutiunala
de astadi, dupa ce Ungari'a a prochias-
atu nu numai libertatea individuala, ci
i libertatea „natiunalitatiloru“.

Te uimesci si te miri de o mentiu-
a statu de uriasia, dar in fine dai cu so-
totela ca dilaristulu francu va fi presu-
suu ca va afila credientu celu putienu
cei ce nu cunoscu Austri'a.

Dar mai multu de catu franculu pe-
catuesce „Debatte“ care in nr. de luni
reproducendu cuvintele aceluia, le trece
fora de neci o observatiune, si asiè fatia
fatisiu ni mintiesce in diu'a mare ca in
Ungari'a esiste dejá libertatea „natiuna-
litatiloru“ — si dens'a nu se sfiese
desi scie bine ca cea mai mare parte a
cetitoriloru sei va fi cunoscendu starea
lucrului. Eca ceca ce numim conosciuntia
si rusine, catu este de elastica la ómenii
acestia!

De acestea se respandescu in stra-
inestate, pre candu in tiéra natiunalitatile
gemu de apesare, ma si drepturile de a-
legere usuate din vechime se esplica si
aplica in sensu absolutisticu, si se aplica
chiar la comuna, bas'a societatei (vedi
corespondint'a nostra din Siria mai la
vale.)

Si cu tote ca densii lauda dualis-
mulu de tote laturile, totu densii sunt
cari la fie ce pasu vedescu neincredere
in puterea lui de vietia, si se temu ca e-
ventual'a actiune rusasca in orientu ar-
misa elementulu slavu din Austri'a. Si
aci „Deb.“ trebul se merge nainte, si pre-
cehi se-i numesca fenii Austriei.

Dar actiunea rusasca, dupa tote sci-
riile, se pregatesce. Ar fi ca Austri'a se
precépa ca nu mai poté fi de ceva folosu
amenara imprenta

Representantii rusesci la curtile puter-
iloru mari, si representantele de la
Constantinopole, se aduna la Petropole
pentru a se suatu cu cancelariulu Gort-
ciacoff in privint'a politicei de inaugura-
tură.

Totodata „Epoque“ de ieri insciin-
tieza ca ministrulu anglu a speditu o
depesia catra Petropole, cerendu deslu-
ciri despre faimale si lucrarile rusesci ce
se petrecu in Romani'a si Cret'a, pretin-
diendu se se demintiesca oficialminte.

Fratii nostri seiu catu au d'a mul-
tiatii Franciei, si vor ascultá de cel'a ce
i-a protesu purure. In catu e pentru noi
romani din Austri'a, cauta se privim
intr'acolo prin alti ochielari, caci dupa ce
mai antaiu presupuneam ca Napoleone
este amiculu natiunalitatiloru, intr'o di-

ne pomeniramu ca a fugitu in castrele
antinational.

Scólele nóstre in Transilvania.

VII.

Din cele premerse resulta ca noi
tienemu strinsu la acelu adeveru cumca
pe terenulu scólei popularie nu vom ca-
stigá nici unu folosu pana atunci, pana
ce nu vom avé preparandfi organizate
dupa cerintele timpului, caci déca ade-
veratulu principiu conservativu cere ca
totu ce e capace de vietia se se cultive si
desvolte, apoi tocma asiá de imperativu
se poftesce ca totu ce e putredu si mortu
se fie ingropatu, si déca regeneratiunea
poporului nostru nu are se remana nu-
mai unu sunetu portatu de ventu, ci se
se faca fapta intrupata, atunci acésta e
conditiunea fora de care cultur'a lui nu
este temeinica. Dreptaceea avemu si cea
mai firma sperantia ca inaltulu ministeriu
de invetiamentu nu va pregetá a dá a-
tentiuca cuviincioasa unui institutu de la
care aterna buna starea atatoru milioné
de cetatiensi, incependum cu organisarea
scóleloru populari si delaturandu ne-
marginif'a influintia a ierarchiei beser-
cesci si trentiele materialului de inveti-
mentu de pana acum, inlocuindu-le a-
sistema ue cultura solida,
dandu si invetiatoriloru bine calificati a-
cea pusetiune in viet'a sociala ce o me-
rita cu totu dreptulu, si déca in acésta
afacere a sa va fi ajutatu de inteligint'a
tuturoru natiunalitatiloru intr'unu modu
activu si duratoriu, atunci vom poté si
noi dice despre invetiatorii nostri ceea
ce a disu unu dilaristu francescu — care
a luatu parte la resbelulu de nordu in
anulu trecutu — despre invetiatorii prusiani:
„Nu puscele cu acu, ci invetiatorii
elementari au castigatu victori'a de la
Sadowa.“

Si atunci invetiatorii insisi, mandri
in conosciunt'a loru ca-si facu detorint'a
in adeveratulu intielesu, vor poté ore-
candu dice despre sine cum au disu inv-
etiatorii prusiani intr'o petitiune catra
regimu pentru a li marí lefile: „La
acestu raru succesu cugetàmu a fi contri-

Prenumeratiunile se facu la toti dd. corospun-
dinti a-i nostri, si d'adreptulu la Redactiune
Josefstadt, Lange Gasse Nr. 43, unde
suntu a se adresu si corespondintele, ce pri-
vese Redactiune, administratiunea seu spe-
ditur a cate vor fi nefrancate, nu se vor primi,
era cele anonime nu se vor publica.

Pentru anuncie si alte comunicatiuni de in-
tereza privata — se respunde cate 7 cr. de
linie repetirile se facu cu pretiu scadutu.
Pretialu timbrului este 30cr. pentru una data,
se antecipa.

buitu essentialminte scóla. Armata a e-
luptatu superba victoria, inse intre uredi-
torii morali ai acestei victorii se numera
si victori'a invetiatoriloru, adica educa-
tiunea.

Cu escultivarea invetiatoriloru fi-
tori dupa cerintele moderne stà in lega-
tura ficsarea lefeloru astfelu, ca densii
se se pota ocupá de predarea inveti-
mentului si de educatiunea poporului
scutiti de lipsele celor'a ce se ceru spre
sustienerea vietii. Si noi basati pe espe-
rintia ne tienemu de crediti'a ca delocu
ce vom avé invetiatori buni si bine cali-
ficati, neci poporulu nu se va mai opune
la asiediarea lefiloru mai potrivite; de
óra-ce va deveni si elu la acea convin-
gere ca ce dàmu noi pentru educatiune,
aceea ni dàmu noa insine.

Si spre inlesnirea sustienerii inveti-
atoriloru se staruimus pentru infintiarea
si sustienerea scóleloru comune centrali,
cari de sine si pentru sine sunt unu me-
dilocu aptu a estinde binefacerea unui
inviatiamentu corespondietoriu si a supr'a
aceloru comune, caror'a li lipsescu medi-
locele d'a poté de sine singure sustiené
o scóla bine organisata. Dreptaceea se
inviatiamente poporulu despre folosulu ce-lu
potu aduce astfelu de scóle, si se infinti-
amu mai bine putiene si bune de catu
multe si ncorespondietorie.

E adeveru ca invetiatorii nostri popu-
lari, inzestrati cu scientiele si desteri-
tatea necesaria nu vor eluptá nemedilo-
citu victori'a pre campulu resbelului; in-
se ei vor luptá barbatesce in contra vifo-
rului vietii, ei nu vor cucerí tieri, inse
mfi de inimi multiamitórie; ei nu vor
traí neci atunci in lustru si imbuibare, in-
se in tacut'a casutia a loru vor fi bogati
de binecuvantari portandu in sine con-
sciintia ca au contribuita spre cultivarea
si crescerea poporului prin cuventu si
fapta, si déca ustaniti de strapatiele vietii
si de zedufulu dileloru vor merge la cele
vecinice, atunci se vor afla mfi de recu-
noscatori, cari vor strigá dupa densii cu
faimos'a educatrice Rudolfi: Cine a des-
ceptatu macaru numai intr'unu sufletu
schintei'a dumnedieirii si l'a aprinsu
spre fapte bune, acel'a nu móre, ci dis-

FOISIÓRA.

—

Irland'a. O'Connell. Fenianismulu
(Urmare.)

II. Daniilu O'Connell.

S'a nascutu la 6 aug. 1775 in Cahir seu
Caherciveen (comitatulu iricu Kerry.) Tata-so-
rá acolo arendatorulu bunuriloru universitatei
de Dublin. Educatiunea si a primit'o de la unu
preot rom. catolicu, apoi in scólele jesuitiloru.
Destinat statului preotescu, elu trece la cari-
a juridica ce si-o incepe la Londra. In 1798
lu vedemu advocatu la curtea reg. de justitiu in
Dublin, capital'a Irlandiei. In asta calitate si-
tigà curundu renume mare de bunu advocatu
si patriotu bunu.

Anessarea Irlandiei la Anglia, numita
uniune finala, si intemplata la 1800 misca-
spiretele iriloru. O'Connell partecipa la vieti'a

publica, e contra uniunei. In acestu anu den-
sulu moscenesc de la unchiulu seu o avere fru-
mosa.

In 1801 se aduna parlamentulu unitu,
inse fanatismulu Regelui Georgiu III respinge
emancipatiunea politica a iriloru. Din acésta
causa in Irlandia se forma cateva asociatiuni
catolice cari propaga iritatiune.

In maiu 1809 se intrunesce la Dublin „as-
ociatiunea catolica“, provocata de O'Connell.
Acì pasiesce densulu pentru prima data ca orato-
ru in meeting (adunare de poporu) si gasesce
intimpinare buna, e primitu cu incredere, in-
fluint'a lui incepe a precumpeni. Programulu
seu politicu e chiaru si luminat din capulu
locului. Cunoscendu-si poporulu, sciindu ca lung'a
selavia natiunala a degenerat pre multi, si
erasi pre multi i-a corruptu aristocrat'a si capi-
talistii angli, din cari ambe cause s'a nascutu
feliurite principie si programe politice, cari in
adunari pururea potu d'a ansa la certe si pole-
mifi in ce s'ar consumá tota aptititatea, — deci
pentru incunjurarea acestui reu, O'Connell nu-
si face tréba de catu numai eu cei de o credin-

tia politica cu densulu, ambitiosulu si intrigantul
se vedu eschisi. Dar totodata prin retoric'a
si logia propria, densulu cerca a unu in cre-
dint'a sa natiunesca tota. Puterii guvernului o-
pune voint'a si puterea poporului. Face ora-
siulu Dublin de centru unei sisteme grandiose
de legature unindu patriotii din tote unghiu-
rile tierii. Medilócele lui sunt numai morali,
caci elu crede in acestea. Sperant'a lui o face

„dreptatea“ causei, si cauta se recunoscemu ca
acest'a l'a ajutatu multu. De aceea lu vedemu
predicandu pururea liniscea, pacea si respectulu
catra legi. Era o problema gigantica a inspira-
cestu respectu de lege tuturoru aderintiloru
sei, dar O'Connell fu maestrulu, la loculu seu,
o scia implini.

Protestantii reinfintieza societatile „ora-
nice“, de opusetiune celoru catolice. Candu din
asta causa nu se potura incunjurá unele frecari
intre catolici si protestanti (iri si angli), guver-
nulu la 1825 desface tote societatile de amen-
doué partile.

Acum O'Connell transforma societatea sa
si continua agitatiunile organisandu-le prin tote

comitatele, mai alesu la alegeri de deputati, la
care decideau posesorii mici.

In 1828 cotta Clare lu tramite in par-
lamentu. O'Connell respinge formul'a de jura-
mentu contraria religiunei catolice a natiunei
sale, deci e silitu a esi din parlamentu, ceea ce
atitia spiretele in Irland'a in catu amenintáciu
resbelu civil, dar O' propaga pace, domolesce
atitiarea.

Guvernulu si anglui vediendu irritatiunea,
prochama emancipatiunea politica a iriloru si
Georgiu IV o sanctiunéa (13 apr. 1829).

O. fiindu realesu, si ocupa loculu in par-
lamentu, si fiindu ca emancipatiunea era dejá
pe chartia, elu purcede mai departe si propune
storgerea decimei ce catolicii platiu protestan-
tilor.

Negasindu ascultare, in vîra de 1830
infintieza „Repeal-assocation“ (pentru desface-
rea uniunei legislative cu Anglia) aréta ca tote
suferintiele iriloru vin din partea Angliei, si
ca acestea nu se vor poté vindecá de catu nu-
mai dupa restituirea autonomiei patrii sale.
„Repeal“ e acu devisa masseloru poporului,

Direcția Asociației naționale rom. arădane pentru cultură poporului român.
Mirone Romanu m/p., Georg. Dringou m/p.
director secundar. notariu subst.

Economia.

Tergulu de Viena.

Preturile negoziilor sunt:

centenariulu (marge, marge)

Bumbaculu	Egiptianu	75 fl.	90 fl.
"	Nordamer. middl.	55	60
"	Grecesou	48	50 "
"	Levantinu 1.	38	45 "
"	Persianu	33	38 "
"	Ostind. Dhol. fair	42,50	45 "
"	" midd. fair	40	42,50

Canep'a de Apatin		19,50	22
"	" Itali'a, curatite faine	63	83 fl.
"	" midlocia	48	60 "
"	" Poloni'a naturala	18,50	21
"	" " curatita	24,50	32

Inulu natural de Polonia		20.—	23.—
"	Moravia natural	28.—	38 "

Mierea de Ungari'a naturala		20	21.—
"	Banatu alba	—	—
"	Ungari'a galbena	20.—	21.—

Sementi'a de trifoiu din Stiria de ocent.			
"	cea rosia curatita	27	28
"	lucerna italiana	29	29,50
"	" francésca	37	38
"	" unguresca	28	28,50
"	euratita	29	30 "

Talp'a lucrata (Pfundleder prim.)		94	97 "
"	(Corametti)	85	93 "

Pelea de bou, uda cu cörne,			
"	cea din Poloni'a de Z	22—24	
"	din Ungari'a de Z	27—28	fl.
"	" uscate cent.	55—58	fl.
"	vaca "	56	59 "
"	vitielu "		
"	fora capetine	130	136 "
"	cu capetine	116	121 "
"	din Poloni'a cu cap.	88	98 "

Cleul pentru templari calu negru		15.—	16
"	celu brunetu	24	25
"	celu galben.	26	27—

Oleulu de inu		30,50	31
"	rapitia (rafinatu) —	—	"
"	torpentinu galitanu	15	16,50
"	" rusesecu	15	16
"	" austriacu	19,50	20,50

Colofoniu.		7 1/2	—
"	"	7 1/4	

Smol'a negra		5 3/4	"
"	"	6 1/2	"

Unsōrea de cenusia din Iliri'a		18,75	19,50
"	" Ungaria (alba)	16,25	17—
"	" (albastra	15	15,50

Rapiti'a din Banatu, metiul			
"	austriacu	5,62	0—

Perulu de capra din Romani'a		27 fl.	29 fl.
------------------------------	--	--------	--------

Lan'a de șie, cea de iernă		100	105 "
"	" véra	90	95 "

" mielu (fina)		150	160 "
----------------	--	-----	-------

" șie din Transilvani'a		97	"
-------------------------	--	----	---

" Brail'a, Jalomiti'a		72	73 "
-----------------------	--	----	------

" Romani'a mare		67	68 "
-----------------	--	----	------

" mica		62	64 "
--------	--	----	------

" tabaci (Gärber) din Romani'a		58	60 —
--------------------------------	--	----	------

" șie din Banatu, cea comuna, grăsă		53	— 54
-------------------------------------	--	----	------

" șie din Banatu tigai'a		65	— 70
--------------------------	--	----	------

" véra din Besarabi'a		52	—
-----------------------	--	----	---

Unsōrea de porc		39	40
-----------------	--	----	----

Slanin'a afumata (loco)		40,—	41,50
-------------------------	--	------	-------

Cér'a din Banatu si din Ungari'a, cea galbena		125	— 128 —
---	--	-----	---------

cea nalbita		150	— 160 —
-------------	--	-----	---------

Prunele uscate, din 1865		13	— 16 —
--------------------------	--	----	--------

Zaharulu Raffinade		31	31,50
--------------------	--	----	-------

" Melis		29	30,50
---------	--	----	-------

" Lompen		28,75	— 29,75
----------	--	-------	---------